

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜRRE ALADÁR
-ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Végvonaglás.

A tehetetlen kapkodás, az ellenzéki „küzdelen” újabb fejezethez ért. A taktika, a titkolt taktika époly számalmas volt és izléstelen, mint eddig mindig. Bevonultak, alig többen, mint a küzdő ellenzéki pártoknak fele s aztán, amikor az ülés megnyílt, ők, a szénpauamisták, a rossz kiegyezést csinálók, a bosnyák vasutra százmilliót kidobók elkezdtek válogatottabb kifejezéseket dobálni a többség felé. A Désy-rágalmak alapjára állott az egész bentlevő ellenzék s a munkapárt méltóságteljes és imponáló fölháborodása mellett dadogva gorombáskodtak, majd amikor a mentelmi bizottság azt a tíz szájas komitét, akik legkevésbé férték a bőrükbe, kizárta az ülésekről, az ellenzék korporative kivonult a rendőrök elől.

Aztán, az egész botrány alig tartott tovább tíz percnél, kezdetét vehette ismét a komoly munka, amelynek eredménye az, hogy a Ház letárgyalta és elfogadta a házszabályrevíziót.

Hogy erre milyen szükség volt, azt az ellenzék mai viselkedése is be-

bizonyította. Éppen jókor jöttek a botrányokkal. Hiszen ha eddigi imparlamentáris viselkedésük nem győzött volna meg mindenkit arról, milyen égetően szükségesek olyan házszabályok, amelyek a tisztességes európai nívón álló komoly tárgyalásokat lehetővé tegyék, az ellenzék mai magatartása fényesen dokumentálta, hogy igenis az eddig érvényben lévő házszabályokon a Ház és a nemzet érdekében állanak a szigorítások.

Emlékezzünk csak vissza mi történt március negyedikén? Mit tett az ellenzék akkor, amikor az általuk annyit hangoztatott, sok áhitattal emlegetett választójog tárgyalásáról volt szó? Azt, amit a szocialisták! Semmit. Bementek szép csendesen a Házba és ugyanolyan óvatosan kimentek onnan. Küzdelemről, ha mindjárt csak az ő módjukra valló küzdelemről, szó sem volt. Törődtek is ők a választójoggal, amely pedig szerintünk egyetlen oka, alapja és célja harcaiknak. Ellenben most, amikor arról volt szó, hogy becsületes, okos házszabályokkal végleg lehetlenné teszik a

magyar parlamentben a szájhősök és duhajok szereplését, egyszerre felrezenetek. A választójogot vigye a kánya, de az obstrukciót nem engedjük. És bementek és csaptak olyan pokoli lármát s botrányt, hogy a többség kétszeres meggyőződéssel csinálta meg a revíziót.

Egyetlen elvük van, botrányba fullasztani mindent, a botrány pocsolójába temetni mindent, mindaddig, amíg ők nem lesznek az urak. Ehhez pedig a régi házszabályok kellene. A botrányért képesek mindenre, máskor pedig gyáván és tehetetlenül lapitanak. A botrány kedvéért még a „puritán”, a „becsületes”, a „lelkes harcos”, a „választójog törhetetlen energiájú bajnoka” is meggyógyult. Justh Gyula, aki március negyedikén olyan beteg volt, hogy a választójog védelmére nem szakíthatta félbe üdülését, három nap mulva, amikor a választójogért már minden küzdelem hiábavaló lett volna, egyszerre felgyógyult s feljött Pestre, küzdeni az obstrukció lehetősége mellett. Ma már ő is együtt harsogott gyógyultan a többiekkel.

Ne kiméeljén fáradságot,

mert ha közönyös marad, elesik attól a határtalan élvezettől,
melyet a már megnyitott és üzletünkben rendezett

100-24

HUSVÉTI KIÁLLÍTÁS

díjtalan megtekintése által Önnek teljesen **INGYEN** megszerezhet. Épp ugy mint a múltban, ez idén

is gondoskodott cégünk arról, hogy a husvétii ünnepek által aktuálissá váló ajándék és egyéb örömet keltő tárgyakat a legnagyobb választékban és kiválóan gyönyörű kivitelekben raktárra hozza. Különösen felhívjuk b. figyelmét a jelenleg csak cégünknel látható japán, német és magyar eredetű husvétii ajándéktárgyak különlegességére, amelyek ezen iparnak méltán díszét képezik. Fűszer- és gyarmatáru osztályunkat szintén a legjobb minőségű husvétii árukkal nagy mennyiségben láttuk el, úgy hogy igen t. vevőink minden igényét a legfokozottabb mértékben leszünk képesek kielégíteni. Husvétii sonka, sajtok, halak, halikra a legjobb minőségekben. Vidékről naponta érkező rendelések még az érkezés napján nyernek elintézését.

ÁRJEGYZÉKET INGYEN ÉS BÉRMENTVE KÜLDÜNK!

Tisztelettel

RÁCZITS ÉS CZVRKUSITS nagykereskedők,
fűszer- és csemege osztálya ZOMBOR.

Milyen szánandók és szerencsétlenek azok, akik még ezek után komolyan veszik őket, ezt a komolytalan társaságot.

Szent hazugságok.

Irtó: Nagy Zoltán.

A páduai torony sarkaira illesztett négy galambszoborról tartja a közhit, hogy őknek látja az, aki az ő apjának az igazi fia. És a világot járó utasok közül mindezekig még egy sem akadott olyan, aki azt merté volna bevallani, hogy csak négy galambot lát, mint amennyi tényleg van, mert félt, hogy reáolvassák, mintha talán nem lenne igazi gyereke apjának.

Ilyesféle ártatlan természeti önmegtévesztésekkel van telítve a mi életünk is. Befolyás alatt tart valami szóval ki nem fejezhető hatás, amely akadályoz abban, hogy a magunk esze szerint cselekedjünk. A Kant-féle tanítás egyik tétele: sapere aude: okosan élni, hányszor, de hányszor tolu elénk, mint követelmény és hány formában, alakban és vonatkozásban figyelhetjük meg gyengeségünket, kicsinyes felfogásból eredt gyarlóságunkat, mikor ilyes szent hazugságba beleszokva, nincs bátorságunk a magunk felfogása után indulni el, hanem szajkó módjára hirdetjük azt, amit hinni magunknak is jólesik.

Hát kétségtelen, hogy kinek-kinek önmagával szemben tartozó kötelessége, hogy összes életkörülményeit — amennyiben ezek tőle függenek — úgy rendezze, amint az egyénileg rá nézve a legkedvezőbb. Ez a merőben szubjektív törekvés csak akkor lesz sérelmes másokra nézve, ha azok érdekét sérti. Az önmegtévesztésnek az ártatlanság nevében megjelenő valótlanúsága által nemcsak gyarlóság, hanem öreg hiba ez a szent hazugság.

Pedig politikai, társadalmi, családi és egyéni életünk is ilyen szent hazugságokkal van tele. Mást mondunk, mint amit látunk, mást beszélünk, mint amit érzünk. Micsoda kiábrándulás következik el minden téren és irányban, ha e hatás alul egykor kiszabadulva tisztán, világosan látnánk; mily végzetes következménye állana elő a lelki tévelygésnek, ha a befolyás elől emberek társadalmak, maga a nemzet is felszabadulni nem tudna. Pedig a szent hazugságok kora a mi korunk. Jelmondatok, jelszavak kergetik egymást, valóságos kínálat folyik az élet nagy fórumán. Hangos lárma zaja egyesül szemkápráztató elrendezéssel.

A minden áron való élni és élvezni akarás mohósága lepi meg az emberek nagy sokaságát, mikor oda tódul, ahol az ingerlőt, a kíváncsiság felgerjesztőt és a könnyen, olesón elérhető hirdetést. Haza, nemzet, vallás, felebaráti szeretet, erkölcs, becsület kezdenek ismeretlen fogalmak lenni: világpolgárság, gond nélküli megélhetés, könnyű élet a kínálat tárgyai. És hirdetik, mert a hirdetőknél jól esik, az ő lelküket tölti be, bár maguk sem hisznek benne és

tudatos a tévedésük, mint a páduai torony sarkára felrakott galambok száma

Elvégre is „mundus volt decipi“ a világ azt akarja, hogy becsapják, miért ne tennék s reá vágják ők: ergo decipiatur: csapjuk be mi, míg hisznek nekünk, nehogy mások jussanak az első sorba, próféta sorába.

A többi azután ebből a felfogásból folyik. A piacra dobott eszmék kivihetlensége, a tervek képtelensége s végeredményében csábkép, fantom, delibáb. Csalódást okoz, nem sokat számít, hiszen csalódnai emberi dolog, ez a bizonyosság kísér a bölesőtől a koporsóig. És ha már ekként van, talán nem is bűn egy kis szent hazugság.

Március 15.

Nemzetünk megújulásának emlékünepe iránt városunk közönsége az idén kevesebb érdeklődést tanúsított, mint az elmúlt évek bármelyikén. Martir halált szenvedett vértanunknak, Schweidel Józsefnek éreszobránál lefolyt ünnepélynél alig foglalt pár száz ember helyet, — holott az elmúlt évek hazafias ünnepségeinél a lelkesedők száma jóval meghaladta a pár ezeret. Aggódva tesszük fel a kérdést: Mi ennek az oka? Talán a nemzeti érzésnek degenerálódása, talán a márciusi ünnepélyt rendező állandó bizottság működésének lanyhasága, talán az általános pangás, talán a megtartott vásár. Egyiket sem hihetjük.

A magyar ember tud lelkesedni, nemzeti érzelmeiért, hazájáért feltudja áldozni legdrágább kincsét, vagyonát, véréit, életét, még nem annyira kufár, hogy a gazdasági pangásnak alig érezhető kiesinyke rázkódása következtében ne áldozhatna egy rövidke percet nagyjaink, felszabadulásunk, béklyóink porbabulásának emlékére. A 100-as bizottságot sem terheli mulasztás, mert minden lehető elkövetett, hogy az ünnepély a legszélesebb rétegekre is kiterjedhessen, hanem igen is megtaláljuk a közöny okát a tegnapelőtt lefolyt ünnepélynél abban az átkos viszályban, amely városunk belbékéjét már évek óta minden téren politikai pártok szerint széttagolja.

Ez egészségtelen állapot; március idusát nincs joga egyetlen pártnak sem kisajátítani. Az a magyarságnak kell, hogy ünnepe legyen. Erre a napra félre kell tennünk minden keserüséget és az egyformán megillető jogok emlékét kell egyenlő lelkesedéssel ünnepelelnünk.

Reggel 9 órákor mise volt a róm. kath. templomban, amelyet Csányi István celebrált fényes segédlettel s amely alatt a zombori kaszinó egyesületi dalárda, Tomcsányi karnagy dirigálása és orgona kísérete mellett Führer: C-dur miséjét adta elő, offertoriumra Bozsanszky János énekelt Szabados: Oh szüz Anyánk c. énekét s nagyban hozzájárult az ájtatosság emeléséhez. Mise után az ünneplő közönség a Schweidel-szobor elé vonult, ahol a kaszinói dalárda elénekelt a Szózatot és Hymnuszt, miközben Pintér Gyula a szobortalapzatára koszorút helyezett. Az ünneplő közönség elszéledett.

A főgimnázium, a felsőkereskedelmi, a polgári leány és fiú, az állami elemi iskolák, a leánykereskedelmi tanfolyam és a nőiipariskola is kivette a részét a nagy nap emlékünnepségéből. Délután a városháza erkélyén

Vadas Ferkó tárogatózott, majd Radicevits Sándor és Heisinger Aranka szavalt hazafias érzéstől áthatott hangon költeményt, míg dr. Müller János lendülettel előadott s gondolatban gazdag beszédben méltatta a nagy napot s az iparos dalárda énekelt „Kurucz dalokat“, valamint a szózatot és hymnuszt Szántó Károly vezénylete mellett.

Az ünnepélyt Vértési Károly elnöki megnyitója vezette be. Este a függetlenségi körben igen csekély számú résztvevővel bankett volt.

H I R E K.

A nagyhétfő. A zombori róm. kath. plébániatemplomban a nagyheti ájtatosságok a következő rendben fognak megtartatni:

Nagyszombat délután 4 órákor gyászszolozsma Jeremiás siralmaival s a „Miserere“. A lamentációkat éneklék: Marschall Béla, dr. Rapp Andras és Jambor Béla.

Nagysütőtűkőn reggel 9 órákor nagymise közaldozással; délután mint szerdán. A lamentációkat éneklék: Major József, Karsay István és Wolff Elly.

Nagypénteken reggel 8 órákor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelő mise a Passióval és kereszttímáddal, mire a Szentség a szt. Sirhoz vitetik; ezután bunyevác szentbeszéd. — Délután 3 órákor magyar szentbeszéd, melynek végzetével processzió vezetettik a Kalváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere“. — A lamentációkat éneklék: Mayer Maca, Hrabovszky István és a zombori kaszinó egyetli dalárda férfikara. — A nagyheti lamentációkat Tomcsányi A. a kaszinói dalárda és Szántó K. az iparos dalárda karmesterei kísérik.

Nagypénteken esti 7 órákor a szt. Sírnál még ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton reggel 6 órákor körmenetileg Szentség kitétel. 8 órákor tűszentelés; a husvétii gyertya megáldása díszénekekkel; azután a próféciák, kereszttiviszentelés és Mindenszentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. — Az ünnepélyes feltámadási körmenet este 6 órákor tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel a 7 órai esendes mise után az étek megáldása; 8 órákor kismise és német szentbeszéd; 9 órákor esendes mise, utána bunyevác prédikáció; 10 órákor ünnepélyes nagymise; délután 3 órákor vecsernye.

Husvéthétfőn a szokott órákban megtartandó szentmiséken kívül fél 10 órákor magyar szentbeszéd. Délután 3 órákor vecsernye.

Megerősítés. Lukács László, a m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Rittinger Rezső Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja mellé főispáni titkári minőségben kirendelt megyei tb. aljegyzőt ezen állásában megerősítette s véglegesítette.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Pethő Tibor szegedi kir. járásbírói joggyakornokot a szabályi kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Halálozás. Végtelen nagy és szomorúan lesújtó csapás érte ifj. bajsai **Vojnits István** nyug. vármegyei főispánt és szelidlelkű nejét: **Széchenyi Erzsébetet**. Szeretett fiuk: legifj. bajsai Vojnits István okleveles jegyző viruló élete tavaszán folyó évi március hó 14-én életének 23-ik évében hirtelen elhunyt. Temetése folyó évi március hó 16-án délután 5 órákor volt. A megboldogult hült tetemeit nagybátyja, Széchenyi Jenő nagyváradi kanonok szentelte be s ájtatos imájával könyborította szemekkel boesájtotta utolsó útjára kedvencét... Pesti-t. A szép koszorúkkal elhalmozott koporsóját óriási emberáradat kísérte ki utolsó útjára, a temetőbe, ahol a családi sírboltba történt elhelyezése után felesendült Tomcsányi A. karnagy vezényletével a zombori kaszinó egyesületi dalárda

gyászszolozsmája: *Beteljesült, mit Isten végzett felőled... Isten veled!... Isten veled!...* A megható bucsúének alatt minden szemet könnyfátyol borított el s a hozzátartozók fájdalmas zokogása beleolvadt az ének harmónijába. A szerencsétlen véget ért ifjú eddig hogy befejezte nehéz tanulmányait, a kimerítő halál útjára állott fiatal életének, s még csak azt se engedte meg neki, hogy a verejtékes és fárasztó munkásságának gyümölcseit rövid ideig is boldogan élvezhesse. A megrendítő esapástól mélyen sujtott és bankódó szülők iránt impozáns módon nyilvánult meg a fájdalmas részvét mindenfelől. És ha van némi vigasz a sötét, fekete gyászban, úgy talán az a nagy és igaz részvét, mely a város közönsége és annak minden rendű és rangú polgára részéről a temetés alkalmával megnyilatkozott a porig sujtott bánatos szülők és szerető testvérek és rokonok iránt, talán nyílti azok patakzó könyveit és zokogó keblük pótolhatlan fájdalmát. A szomszédos községek, de a megye távolabb vidékeinek közönsége, a helybeli hatóságok s egyesületek, akik csak némi vonatkozásban is voltak a volt főispánnal, tisztelői, barátai sűrű rajokban helyezkedtek el a vármegyeháza előtti hatalmas téren s az utak mentén, hogy részvétük meleg nyilvánulásával enyhítsék azt a fájdalmat, amely a szívüket eltöltötte. Bezdán község képviselőtestülete Ladány Ervin jegyző, az ottani tűzoltóság pedig Kuzmann és Csirszka parancsnokok vezetése mellett jelentek meg.

Koszorukat küldtek:

Felejtethetetlen jó fiunknak — Szerető szülőid. Szeretett jó testvérünknek — Juci, Jozsi, Mariska, Margit, Gizi, Sári, Gyenke, Béla, Pali, Édes Pistinek — Őrszi és Aladár. Isten veled — Lonei és Sanyi. Felejtethetetlen jó unokámnak — Szerető Nagymamád. Pistinek — Lajos bácsi. Szeretettel — Boris néni és Ernő bácsi. Édes jó Pisti bácsinak — Tibi és Olgi. Szeretett Pistinek — Máté keresztapa és családjá. Szeretettel — Mária bácsitól. Felejtethetetlen unoka testvérünknek — Irén, Vilma, Olgi, Isky, Pistinek — Irén, Kalmán, Kedves Pistinek — Zsiga, Juliska, Pistinek — Jablonszky család. Igaz részvéttel — Jami bácsik. Igaz részvéttel — Wollheimerék, Lezten Grúse — Fraulein. Mély részvéttel — Ladány Ervin és Neje. Felejtethetetlen jó kománknak — András, Franciska. Utolsó üdvözet — Berta, Hermína, Katica. Felejtethetetlen egyetlen, őszinte barátomnak — Gyulától. Szeretett Pistánknak — Iskola társaid és Barátaid. Isten veled — Bezdáni jóbarátaid. Szeretett kartársunknak — Bezdáni jegyzői iroda. Igaz részvéttel — Bezdán község előjárósága.

A család az alábbi gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk összes rokonaink, barátaink és ismerőseinkkel, hogy felejtethetetlen jó fiunk, testvérünk, unokánk és sógorunk legifj. bajsai Vojnits István okleveles jegyző, folyó évi március hó 14-én délután 1 órakor életének 23. évében az Urban elhunyt. Megboldogult drága halottunk hiült tetemei folyó évi március hó 16-án délután fél 5 órakor fognak a gyászházban (megyeház) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s onnan a Kistemetőben örök nyugalomra helyezettetni, a megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat a zombori róm. kath. plébániatemplomban folyó évi április hó 12-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott! Ifj. bajsai Vojnits István és neje Szécsényi Erzsébet, szülői. Jablonszky Aladárné szül. bajsai Vojnits Erzsike gyermekeivel, Raisz Sándorné szül. bajsai Vojnits Ilonka, bajsai Vojnits Juliska, bajsai Vojnits József, bajsai Vojnits Mariska, bajsai Vojnits Margit, bajsai Vojnits Gizi, bajsai Vojnits Sárika, bajsai Vojnits Jenő, bajsai Vojnits Béla, bajsai Vojnits Pali, testvérei. Özv. bajsai Vojnits Zsigmondné Szécsényi József, nagyszülői. Jablonszky Aladár, Raisz Sándor sógorai.

Koszoruk az elhunyt Scherer Rudika koporsójára. Lapunk előző számában Scherer Rezső vármegyei aljegyző és neje Hauke Margit Rudika fiának elhunyt

alkalmából megírt nekrológunkból véletlenül kimaradt a koszorúknak — melyekkel a kegyelet és szeretet halmozta el a korán elköltözött kis koporsóját — egy része. Koszorút adtak a következő felirásokkal: „Ami jó Dódikánknak“, Mancika, Apika. „Édes testvéremnek“ Imriske. „Édes, soha nem felejtünk el“ Nagyanyid, Nagyapid. „Felejtethetetlen kis unokámnak“ Nagymama. „Édes Dódikának“ Magda és Ilonka. „Édes Dódikánknak“ Ninuda és Oca. „Kedves jó Dódikának“ Ica néni, Pista bácsi. „Dódikának“ Anna néniék. „Szeretett kis Dódikának“ Katus néni és Othmár bácsi. „Szeretett Dódikánknak“ Bánatos keresztszülők. „Isten veled“ Hermin tanti. „Szeretett Dódikának“ Hetteszheim család. „Isten veled“ Piri és Béla. „Édes Dódinak“ Gusztó bácsik. „Szeretett Rudikának“ Halm bácsi. „Kis pajtásunknak“ Edi, Pali, Bözsi. Felirás nélküli esokrok: Kohút Kalmánék. Csalóközy Margit.

Közgyűlés. Már korábbi számunkban jeleztük, hogy a zomborvidéki rabsegélyző egyesület és a zombori pártfogó egyesület f. hó 25-én d. e. 10, illetve 11 órakor a zombori kir. törvényszék polgári tanástermében (Vármegyeház, I. emelet, 18. ajtó) rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Az 1912. évi számadás megvizsgálása és jóváhagyása. 2. Az 1913. évi költségelirányzat megállapítása. 3. Dr. Eperjessy Béla kir. törvényszéki elnök indítványa a zomborvidéki rabsegélyző egyesület s a zombori pártfogó egyesület egyesülése tárgyában. — A megtartandó közgyűlés iránt a tagok sorában már is élénk az érdeklődés, melynek különös érdekességet és fontosságot a tárgyszorozat 3. pontja nyújt, melynek megvalósulása mindenestre még az eddigiekénél is jobban fogja előmozdítani az egyesületek által maguk elé kitűzött cél megvalósítását. Mi a magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük ezen újabb eszmét.

Eljegyzés. Neszmirák Jolánkat Őrszállásról eljegyezte dr. Becker János Temesvárról.

Villamos mizériák. Lapunk egyik számában már megemlékeztünk arról, hogy a városban igen gyakran ismétlődnek a villamos mizériák. E hó 13-án ismét sötétség borult a városra, mert a villamoslámpák egyszerre felmondták a szolgálatot. Kérdjük, mi az oka annak, hogy városunkra oly gyakran borul a sötétség? A város lakóinak talán mégis érdekében állana, hogy a villamos-társaság ezen abnormis helyzetet megszüntetni iparkodjék.

Italmérési illeték. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy az állami italmérési jogvevényről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17. §-a értelmében az italmérési illeték Bács-Bodrog vármegye területére másodfokban megállapítani hivatott italmérési illeték felszámolási bizottság az 1912—14. időszakra vonatkozó tárgyalásait Zomborban 1913. évi április hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a városházán fogja megtartani.

Halálozások. *Bosnyák Jenő* (Gyena) polgártársunk folyó hó 16-án életének 82-ik évében elhalálozott. Temetése folyó hó 18-án d. u. 3 órakor volt. — *Török Károly* polgártársunk folyó hó 16-án életének 71-ik évében jobblétre szenderült. Temetése folyó hó 18-án d. u. 1/2 órakor volt nagy részvét mellett.

Véletlen szerencsétlenség. A zombori Csicsova-szállásosportban Nasztasits Milán 47 éves gazdát buza hengerlés közben szerencsétlenség érte. A lovak megbokrosodtak és ennek következtében a hengerelő a gazdát agyonnyomta.

Öngyilkos kereskedő. Szenttamáson Kaufman Miksa kereskedő öngyilkossá lett. A lakása padlásán felakasztotta magát, hír szerint gyógyíthatlan betegség miatt.

Sok bor lesz az idén. A magyar ember természetrajzához tartozik, hogy az időjárás éber figyelemmel kíséri és egy-egy nevezetesebb nap időjárásából messzemenő következtetéseket von le. A január havi Vince-napról azt tartja a magyar közmondás: Ha fénylik Vince, megtelik a pince.

Egy gazdasági munkás jutalmazása. A földművelési miniszter Pavlakovics József kulai gazdasági cselédet, ki 33 év óta becsületesen és odaadó hűséggel szolgálja Nagy János ottani birtokost, dícsérő oklevéllel és 100 koronával jutalmazta. A jutalmakat képviselő testületi közgyűlésen adták át Pavlakovicsnak, akinek érdemeit Kersch plébános, dr. Buday főszolgabíró és Kugler jegyző méltatták.

Tűz a Geiger-féle szabadkai nagyáruházban. Szabadkán gyorsan terjedt el a hír, hogy a Geiger-áruház kigyulladt. A tulajdonosok épen zárni akartak, mikor két segéd visszarohant az üzletbe s rémülve jelentették, hogy az emeleti áru-raktár ég. Néhány perccel később már az emelet két ablakát a lángok vöröstre festették. Bent az üzletben a tulajdonosok sirtak kétségbeesetten, az emeletre vezető falépcsőről pedig még az üzletben levő alkalmazottak szórták le az árut, hogy mentsenek, ami menthető. Néhány perccel később már a tűzoltók is megjelentek s a másik percben már be volt zúzva az emelet két vöröslő ablaka. Az így nyitott résen át sűrű gomolyokban tödült ki a füst s a tűzoltók már a sűrű füstben dolgoztak és sikerült is nekik a tűz terjedését megátolni s azt elfojtani. A tűz keletkezésének okáról felvilágosítást adni nem tudnak. Az áru-raktárban 200,000 korona értékű áru volt felhalmozva a tulajdonosok vallomása szerint, akiknek a kára annál is nagyobb, mert a tűz következtében az üzlet menete éppen husvét előtt akadt meg. A kárt eddig hozzávetőleg 10,000 koronára becsülik, de az oltási munkálatok következtében sok holmi vált értéktelenné.

Sulyos baleset érte a cservenkai cukorgyár építésénél munkában volt Kern Ágost napszámot. Egy vasdarab oly erővel zuhant rá, hogy mindkét lábszárát eltörte. A szerencsétlen embert a szabadkai kórházba szállították.

Eltűnt kisleány. Lengyel Istvánné zentai lakosnőnek Teréz nevű kisleánya eltűnt hazulról, s hasztalan keresték hozzátartozói, nem tudtak ráakadni. A napokban a szabadkai rendőrség értesítette a zentai kapitányságot, hogy a kisleányt ott kóborlása közben megtalálták s bevitték a menhelyre.

Fölakasztotta magát. Weber Dániel cservenkai napszámos a napokban reménytelen szerelem miatt fölakasztotta magát.

Pofozkodó asszony. Özv. Peczárszky Arzenné Markó Miléva zentai lakosnő a Bruckner-féle bolt helyén elébe állt Krisztopogacsin Györgyné esőkei asszonynak s kérdőre vonta, mi okból beszélte le az ő leánya vőlegényét. Krisztopogacsinné védekezni próbált, mire Peczárszkyhárm három csattanós pofont adott neki. Az ügy folytatása a bíróságnál lesz.

Arcon szurt fiu. Két óbecsei 13 éves fiu támadt egymásra. Baranyi János és Karácsonyi József régi haragosai egymásnak és hogy összetalálkoztak hamarosan le akartak számolni egymással. Előbb szóval, majd ütleggel igazították el egymás bajját, miközben Baranyi kikotorászta zsebéből a bicskáját és azzal areba szurta ellenfelét. A rendőrség előállította a veszekedőket és a bicskázó Baranyit a bíróságnál följelentette.

Gyilkos bika. Kumbaján egy hirtelen megvadult bika a községi kanászt szarvára kapta, aztán a földhöz vágta és elkezdte taposni. A szerencsétlenül járt kanász felesége odarohant, hogy elűzze a vad bikát, de a megvadult állat őt is fellökte és csak nagynehezen tudták megfékezni a megvadult állatot. A kanász még a helyszínén meghalt, az asszony pedig súlyos sebekkel a kórházba került.

Lövöldöző csősz. Szekeres Ferenc királyhalmi (Szabadka melletti) koresmájában Bajtai Lukács uradalmi csősz az ott mulató legények közé vegyült, akik azonban nem akarták megtűrni maguk között a fegyveres embert. A legények összeveszték Bajtaival, aki lekapta válláról a fegyverét s Biczók Imre gazdát agyonlőtte. A bíróság 5 évi fegyházra ítélte el Bajtaikat.

Megszökött tolvaj. Bácskossuthfalván Soós József sütőmestertől Éri Sándor nevű segédje 500 koronát lopott s azzal megszökött. Most körözik.

Öngyilkos cseléd. Miklós Klári óbecsei 19 éves cselédleány öngyilkos lett. Elhatározta, hogy itt hagyja ezt a cudar világot és maró lugot ivott. Hamarosan orvost hívtak, aki ellenszereket adott és beszállította az óbecsei kórházba a leányt, akinek száját, garatját összegegte a maró lug. Majd a súlyosan sérült leányt a szabadkai kórházba szállították. A kis Klári szerelmes volt nagyon egy kereskedősegedbe, akivel megegyeztek abban, hogy Ujvidékre mennek. A kereskedőseged el is ment, de őt az anyja nem engedte, hogy utána menjen. Ez keserítette el a kis Klárit és adta kezébe a marólugot, a szerelmesek eme közönséges italát.

Körözött sikkasztó. A rendőrség országon körözött Herschkovics Sándor somkúti születésű volt szabadkai lakost, aki Szabadkán a fa- és szesztermelő kereskedelmi társaságnak volt az alkalmazottja s a kezelése alatt álló pénzből ötszáz koronát elszikkasztott és megszökött.

Halálos lórugas. Vranka János vaskuti kereskedő Bajára hozott gabonát eladni. Mikor a gabonát eladta, egy vendéglőbe ment, amelynek udvarán kifogta a lovakat. E közben az egyik ló úgy megrugta a kereskedőt, hogy az súlyos koponyasérüléseket szenvedett és életben maradásához nincs remény.

Baleset. Pisák József 32 éves szabadkai béres a Lebach-féle pusztán dolgozott és munkaközben a hengerele alá jutott. Jobb lába eltört. Vonaton hozták Szabadkára. A mentők kiszállították a kórházba.

Átdőfött ló. Ugy történt a dolog, hogy Pénzes Pál óbecsei bérkocsis gyorsan hajtvá kerülte az előtte haladó bérkocsit, a mely mellett Bokros István pósta kocsis vezette a lovat. A lónak neki szaladt Pénzes vágató kocsija és a fiákker rudja átdőfte a pósta lovat úgy, hogy az rögtön összeesett és hamarosan kiadta a párját.

Véres verekedések. Topolyán a napokban Holovits Imre, Czellák János, Zarodszky Ferenc és Rozits István úgy elverték Gerényi Jánost, hogy lepedőben vitték haza. Sérülései veszélyesek. Ugyancsak Topolyán Kovács István és Zenkó Antal Nagyszabán János barátjukat kedvtelésből a földre teperték és a hasán tárcoltak. Súlyos sérüléseket ejtettek rajta. Az eljárást megindították ellenük.

Szerencsétlenség. Vig István 78 éves radonováci gazdálkodó a napokban bement kocsijával a szabadkai heti piacra, hogy egy pár métermázsza búzát tovább adjon, ami hamarosan sikerült is neki. A vásár után egyik rokonát akarta meglátogatni s evégből megindította a lovait és nem sokára már a Halasi-uton botorkált a két táltosával és rozoga kocsijával. A Halasi ut kezdetén levő utcába akart befordulni, amidőn sebeshajtásban szembejött vele Ifkovics Jenő kocsija. Az összeütközés elkerülhetetlen volt s egy szempillantás alatt meg is történt. Az összeütközés következtében Vig Istvánnak a kocsija összetört és ő maga is megsérült. A járókelők értesítésére hamarosan megjelentek a mentők, akik gondosan bekötötték a vérző fejébe és kiszállították a kórházba, ahol bordacsonttörést is konstatáltak rajta. Vig István állapota — tekintve a magas korát — eléggé súlyos.

Megszöktetett leány. Barna Imre zentai ácsmesternek Juliska nevű leánya azzal távozott el hazulról, hogy egy rendelőlöz meggy mintákkal. A leány azonban még másnap reggel sem érkezett haza, ami a szülőknek is feltűnt s keresni kezdték. Ekkor jöttek rá, hogy a leány hétfőn este a csokai vonattal megszökött szerelmesével, Gerzsány Nándor szabósegeddel, Barnának vejének testvéröccsével, aki szombaton este jött a leányért haza Budapestről. A fiatalok most ismét Budapesten vannak, s mint írják, egészen jól érzik magukat. Az esetben az a legérdekesebb, hogy a szöktést a leány testvére és sógora, Gerzsány Károly szabó és neje segítettek elő.

20 fillér miatt rálőtt a barátjára. Vinkler Mátys 20 éves szabadkai mesterlegény és Vojnovits János papucsos legény régóta tartják a barátságot. Mindig együtt vannak. A napokban is együtt voltak és Vojnovits János 20 fillért kért kölcsön barátjától, Vinkler Mátýástól, aki megtagadta a csekély kölcsönösszeg folyósítását. Vinkler Mátýásnak ezt a baráti magatartását azzal viszonzta Vojnovits János, hogy a zsebébe nyúlt és kivette onnan a 9 milliméteres kaliberű revolverét és rálőtt a barátságát és a kölcsönt megtagadó Vinkler Mátýásra, akinek a jobb combjába hatolt a golyó. A vérző legényhez hamarosan kihívták a mentőket, akik a kórházba szállították ki a sebesültet, akinek állapota eléggé súlyos, de nem aggasztó.

Patkány-mérget ivott. Kovács Erzsébet óbecsei 21 éves leány megmérgezte magát öngyilkossági szándékkal. Az életunt leányzó elment nénjéhez Szabó Péternéhez és ott panaszkodva, hogy náluk is van patkány, mérget kért az irtásukra. Szabóné gyanútlanul adott a leánynak mérget, a ki otthon azt vízben feloldva megitta. A rosszul lett leányhoz orvost hívtak, a ki ellenszert adott be, de már nem menthette meg a leányt, mert a rettenetes kínok megölték.

Művészet — Irodalom.

Madách Imre rajzai. Bányai Elemér rendkívül érdekes ereklýeket mutat be Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb számában: Madách Imrénél három gyermekkori rajzát, melyek kis gyermekhez képest, meglepő ügyességét árulnak el s a költő tesvéreiről mutatnak be érdekes jeleneteket. A március 15-iki nemzeti ünnepre vonatkozik Ábrányi Emil verse, egy érdekes történet a stureci hősről, Steinhofér Károly cikke Petőfiről. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör legújabb kalandjait, Keményfi Jenő szép rajzot ad, Elek nagyapó kis mesét, Altai Margit vidám kis szindarabot, Zsiga bácsi vidám mókát, Rakosi Viktor regénye, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás”-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság” március 16-iki száma pompás kivitelű képekben közli az utóbbi napok nevezetes eseményeit: Gróf Andrássy Dénes temetését, a Magyar Földhiteletézet jubileumát, a Nemzeti Színház újdonságát stb. Egy igen szép képsorozat magyar művésznőket mutat be otthonukban, egy másik pedig híres szép japáni kerteket. Szepirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Szini Gyula novellája, K. Lippich Elek és Lenkei Henrik verse, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Ábrányi Kornél arcképe és nekrológja, Riekl Gyula állami titkár arcképe, a most restaurált római Szent Pál bazilika képe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világ-krónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

Népoktatás. Szerkeszti: Dreisziger Ferenc. 1913. 3. szám. Kalocsa. Ára egész évre 4 korona. Megjelenik havonként 5 oldalon. Elméleti és gyakorlati neveléstani és oktatástani közleményei most is tartalmasak, aktuálisak és főképen az iskola belső életére döntő kérdéseket tárgyalnak. Főbb cikkei: Péter János dr.: A tanító személyisége az erkölcsi nevelésben. Lakatos Lajos: Gyermekboldogság — Hazaboldogság. Resli István: A minősítés és a fölmenő rendszer. Gálík Károly: A nyelvtani oktatás válsága. Dienes Károly: A rajz és a kézimunka a beszéd- és értelem-

gyakorlatok tanításánál. Sztára József: Természettudományi gyakorlati lecke. Dreisziger Ferenc: A fizetés rendezése. Jegyzőkönyv. Könyvbírálat. Apró közlemények.

HIRDETÉSEK.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy miután 30 év óta fennálló butorüzletemet **teljesen felosztatom,** a még raktáron levő árukat március hó folyamán a legmélyebben leszállított árakon adom el. Nevezetesen háló- és ebédli szobák, divánok, képek, függönyök, ágy- és asztalterítők fognak beszerzési áron eladatni.

Tisztelettel
2-1
ÖZV. ADLER ADOLFNÉ,
Zombor, Sándor Béla-utca 9. sz.
-- (Takarékpénztár-utca.) --

Eladó ház Zomborban Rákóczi-
uton 4 szobával, nagy üvegezett folyosóval, mely könnyen szobává alakítható, megfelelő mellék-helyiségekkel. Terület 300 -öl kerttel együtt. Tehermentes. Felvilágosítást ad **dr. Gaal István** zombori ügyvéd.

Eladó házhelyek.

A Thököli-ut kertvárosrészben **55 darab** különböző nagyságu házhely olesón és kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Bővebbet a tulajdonos **Panya Antal, Kalap-utca 31.**

sz. kig. 1913.

Pályázati hirdetés.

Dunagárdony községében lemondás folytán üresedésbe jött községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajlják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi március hó 28-án délelőtt 11 óráig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem foguak.

Az állás javadalmazása évi 800 korona készpénz fizetés.

Titel, 1913. évi március hó 11.

SZEMZŐ JÁNOS,

főszolgabíró.

2-1

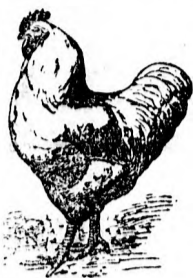
Kitüntetések :

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Győr
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybeeskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—7
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

Reitter Oszkár főkapitánynál,

NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér
Hófehér Orpington
Hófehér Wlandotte (amerikai kitűnő teli tojók)
Fekete Langsán
Kendermagos Plimut Rocks
Sárga orpington tyúk; továbbá
Hófehér óriási pekingi kaesa.

TOJÁSOK DARABJA 60 FILLÉR!!
Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.
Állami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

Homok eladás.

Dr. Konyovits Dávid tulajdonát képező s a katolikus nagytemető mellett elfekvő szőlőjében nagymennyiségű egészséges és az építkezésre alkalmas **homok** eladó.

Az eladással **Konyovits Pál** szerb néptanító van megbízva, kivel a helyszínen értekezhetni.

3-3

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy **Zomborban Kalap-utca 9. sz. alatt** mindennemű fehéreművek u. m.:

ingek, gallérok, kézelők stb.

vasalását és mosását jutányos áron elvállalom. —

A n. é. közönség pártfogását kéri

KALCSOVICS LUKÁCSNÉ,

vasalónő.

6-1

UJ RÓFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

uj rófös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolesőbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szives rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

50-9

DÓDITS és OPANCSÁREV.

TELTSCH GÁSPÁR

optikai, elektrotechnikai, mechanikai műintézete és bőröndgyára

Telefonszám 103.

ZOMBOR.

Petőfi-utca II. sz.

Szemüvegek, cvikkerek, látsövek, lorgnok; vatta, hőmérők, sérvkötők, haskötők és egyéb orvosi és betegápolási cikkek állandó nagy raktára.

Villamos csillárok óriási választékban.
Zsebvillanylámpák és állandóan friss elemek.

100-86

Villamvilágítási, házi csengők és villamoserőátviteli berendezések olcsón, gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek. Lombfűrész-deszkák, minták és a hozzávaló kellekek.

Táskák, kofferok, bőröndök
állandó nagy raktára és gyártási helye.

Szakmáimba vágó mindenféle javításokat olcsón elvállalom és gyorsan, pontosan eszközölöm.

	<p>A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	<p style="text-align: center;">ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLITÁS, meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb !! <small>100-65</small> igényeknek megfelelő !!</p> <p style="text-align: center;">LAKÁSBERENDEZÉSEK, uri szobák, szalonok, ebédlők és hálószobák nagy raktára.</p> <p>Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye. Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>
	<p>A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	